

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂESCĂ-CULTURALĂ
ORGAN OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

APARE DUMINECA
TIPĂRIȘTE ȘI ADMINISTRĂȚIA
D, STR. EMINESCU 18

DIRECTOR:
Icon. Stavr. Dr. GH. CIUHANDU

ABONAMENTE:
Pentru 1 an . . . lei 300
Pentru 6 luni . . . lei 150

Cuvântul Prea Sfinției Sale Părintelui Episcop la Congresul Cultural arădan

Un congres cultural, sinteză de preocupări spirituale, poate părea ca ceva neobișnuit în zilele noastre, caracterizate tocmai prin diferențierea vieții obștești în congrese cu cele mai diverse deziderate, dintre cari cele mai multe de ordin material.

Congresul acesta este o urmare firească a federalizării societăților culturale din Arad. Dacă el se ține, cuvântul de laudă se cuvine aceluia, cari au înțeles să coordoneze acțiunea lor culturală, pentruca dela o singură cărmă să fie îndrumat elanul aceluia, cari stau de veghe la comoara bunurilor spirituale, ce formează zestrea noastră aleasă, între neamurile pământului.

În nestatornicia vremurilor, care macină cele materiale, schimbându-le repede fața, singure bunurile spirituale ale neamului, — această zestre strămoșească de veacuri, — au darul de a ne întări încrederea în noi înșine ca popor, de a ne înfățișa adevărata noastră personalitate etnică, și înălțându-ne deasupra clipei trecătoare, de a ne întări credința în viitorul și veșnicia noastră ca neam, sub soare.

Un dublu sentiment înviorază pe omul de cultură, care se ocupă de bunurile spirituale ale neamului. Cel dintâiu este sentimentul de prețuire proprie, conștiința de sine ca neam. Al doilea este sentimentul de înălțare, din care naște convingerea că, în posesiunea acestei zestre, apărarea gleei strămoșești primește un rost și o definiție mult mai înaltă.

Cultura națională este icoana sufletescă cu care un popor se înfățișează în fața veșniciei.

Geniul nostru cu plugul de aur brăzdează nelncetat întinsul șes al graiului, cântecului și al artei, scoțând la suprafață din flința neamului perlele ei nepieritoare.

Slova românească este ochiul minții, lumina sufletului nostru, care ne deschide orizontul lumii.

Cântecul nostru deșteaptă în fiecare din noi acelaș fior de plăcere, de care au tresălat și inimile înaintașilor noștri.

Iar urmele trecutului nostru, păstrate în slovă sau în semne încremenite, sunt legătura văzută cu isprăvile părinților și cu istoria, care ne arată ceea ce am fost ca neam. Cultura noastră îngemănează astfel trecutul cu prezentul, aprinzând în sufletul fiilor unui neam aceleași înfrigurări și aceleași nădejdi de viitor.

Dela postul înalt de observație, în fața omului de cultură zarea se lărgește. Privirea lui urmărește metodic cursul vieții ce se scurge ca într'o alvie la poala muntelui, disecă fenomenele, privește în urmă și înainte în lumina perspectivei, trage concluzii și deschide cădră gândirii și acțiunii. Acesta e rostul culturii călduzitoare în viața unui neam.

* *

Intranirea noastră, în numele culturii naționale, în vremuri de sbucium, e porumbița cu ramura verde de maslin; o floare a păcii, ce încântă cu parfumul ei pe celce se știu înfrăți deasupra mizeriilor mărunte; un pisc de munte, din a cărui înălțime privind cele de jos, crăpăturile văilor dispar și zarea se întinde netedă; un popas sufletesc de descălecare a frunților și de înseninare a gândului; un altar de înfrățire a sufletelor.

Dar mai este ceva: Preocuparea de cinstire, cuvenită stăpânilor. Sclavii n'au răgazul acestor clipe de sărbătoare. În casa noastră liberă dreptul de a ne ocupa de zestrea noastră strămoșească constituie totodată gestul de dem-

nitate, ce ne ridică fără supărare și jignire în ochii altora.

* * *

Când inaugurăm o tradiție, prin acest Congres Cultural, mie mi-se pare că Aradul românesc se întoarce la un altar părăsit.

După o lungă absență dela un ideal măreț, — întocmai ca copiii cari se revăd la mormântul unui părinte comun, — Aradul românesc, național și cultural de dinainte de războiu, purtătorul de făclie de odinioară, se regăsește după timp de o generație.

Dumnezeu, care conduce pașii popoarelor, ca și pe cei ai indivizilor, să dea ca această solidarizare a noastră de astăzi, în gând, să fie preludiul solidarizării noastre de mâine la fapta românească, ce de mult ne așteaptă și dânsa la altarul ei.

Doi ani dela instalarea episcopoească

s'au împlinit la „Întâmpinarea Domnului“, din săptămâna trecută.

O instalare episcopoească e peatră de hotar în istoria eparhiei și un început de nouă numărătoare a „crugului“ anilor în viața bisericească.

Aceasta de a doua aniversare a instalării Prea Sfințitului nostru episcop nu putea să scape cu vedere, nici credincioșilor, și mai ales nu — colaboratorilor mai de aproape ai P. S. Sale. De aceea, preoșimea locală și alți intelectuali mireni — mai ales din corpul didactic local, căci ceilalți erau reținuți pela slujbele lor, deoarece ziua „Întâmpinării Domnului“ nu e sărbătoare „legală“ (!) care să le fi dat posibilitatea de a cerceta sf. biserică — s'au adunat, după sfânta liturghie, la reședința episcopoească, unde pâr. arhim. I. I. Suciu a exprimat omagiile.

Noi știm, că P. Sf. Sa nu iubește manifestațiile din jurul persoanei Sale. În schimb de prăznuiri, și a ales tăcută stăruință în muncă, ce și-a dat și până aci o seamă de roade prețioase: în domeniul duhovnicesc, în cel constituțional bisericesc și administrativ, pentru reînslăpânirea în eparhie, a ordinii și a bunei rândueli, în disciplină ca și în gospodăria bisericească.

Calea aceasta — a făcerii, secundată de rezultate reale — este urmată prin blândeța care obligă, prin dreptatea care cere maximul de străfări la împlinirea datoriei, ca și prin severitatea de mână tare când celelalte mijloace nu ajung.

Aceste se scriu, nu pentru laudă. Și mai puțin pentru lășuire; ci din datoria de a rosti adevărul curat și de a desveli un metod dovedit foarte operant. Să ni-se ierte, deci, că facem pomenire de discrete calități și evidente realizări, menite de a îmbărbăta, nu numai pe colaboratorii din centru, ai P. Sf. Sale, ci și pe toți cei buni din largul cuprins al eparhiei, dornici de a vedea cât mai grabă o restaurare, cât mai radicală, în toate direcțiile, în viața și în cuprinsul eparhiei.

Să facem mențiune mai de aproape numai de două realizări: de circulara presidială din 1936 prin care se fixau, canonicște și din punct de vedere

disciplinar-bisericesc, unele îngădiri pentru intrarea în corporațiile bisericești din parohii. Poporul a înțeles și, prin bunul său simț, s'a alăturat măsurilor luate, pe cari le-au avut în vedere și alți factori bisericești. Dela aceste măsuri s'a ajuns apoi și la reglementarea întrebării: cine poate fi admis sau trebuie izolat de a intra în corporațiile bisericești, dela parohie în sus?

Cea de a doua realizare, pornită din inițiativa P. Sf. Sale — care a fost aprobată întocmai și de guvernul țării și privește înalte interese duhovnicești și patriotice românești, — ni se înfățișază în ipostasul celor 36 parohii nouă, aprobate pe linia de frontieră apuseană, în județele Arad și Timiș-Torontal, în tot atâtea puternice comunități minoritare, în cari elementul românesc a fost, în trecut, aproape desființat sau cel puțin împedecat în dezvoltarea sa firească.

Repetăm: Nu le spunem acestea pentru P. Sf. Sa, care le-a înfăptuit; nici pentru noi ceice le știm; ci pentru cei mulți, din afară, cari au dreptul de a le cunoaște aceste lucruri, pentru a prinde „îndemn“ și curaj din aceste înfăptuiri.

Mărgăritare

din scrierile lui Tașian Asirul

culese de preotul Ioan Nicorescu (Jabăr)

(urmare)

Principiile lui Tașian din scrierile sa de admnere.

1. Dumnezeu e fără de început, ziditorul tuturor lucrurilor, cunoscut din lucrurile sale. „Dumnezeul nostru n'are început în timp, fiind El singur fără de început și El începutul tuturor lucrurilor. Dumnezeu e spirit, nu însă un spirit cuprins de materie, ci ziditorul spiritelor și al fapturilor. El e nevăzut și necuprins, Tatăl tuturor lucrurilor văzute. Pe Dânsul îl recunoaștem noi din creațiune Sa și ceace nu se poate vedea din puterea Sa, recunoaștem noi din fapăturile Sale.“

2. Logosul a existat dela început în Dumnezeu, a purces dintr'ânsul, fără ca de Dânsul să se despartă: „Dumnezeu e dela început; începutul însă, e, precum știm din tradiție, puterea Logosului. Pentru că El (Dumnezeu) e Domnul tuturor fapturilor și El singur a fost, care e baza tuturor, mai înainte de a fi fost zidită lumea. Cât timp însă a fost El toată puterea (potența) și baza (puterea cauzătoare) a tuturor văzutelelor și nevăzutelelor, toate au fost cu Dânsul. Cu Dânsul a existat, prin facultatea de înțelegere, și Logosul, care într'ânsul era. Printr'un singur act al voinței a purces însuși Logosul. Logosul nu s'a dus îndeșert, ca unul născut al Tatălui; pentru că noi îl cunoaștem de cauza și începutul lumii. El s'a născut, însă, nu prin despărțire, ci prin comunicațiune; pentru că cel despărțit se desparte de cel dintâi, cel, însă, prin comunicațiune — care a participat la hotărârea zidirii lumii — nu face mai sărac pe Acela din care s'a luat. Că precum din o torță mult foc se aprinde, lumina primei torțe prin aceea nu se micșorează, tot asemeni și Logosul, eșind din Tatăl, nu L-a lipsit pe acela de Logosul.“

3. Omul, chipul lui Dumnezeu, e făcut liber și nemuritor: „Logosul dumnezeesc, spirit din Tatăl născut și Logosul eșit din necunoștință a imitat pe

Tatăl, din cere s'a născut. El zidi pe om după chipul Său, nemuritor, pentrucă omul, precum nemuritor e Dumnezeu, asemenea să aibă parte cu Dumnezeu și să fie nemuritor. Nainte de facerea omului, Logosul a creat pe ingeri. Ambele făpturi sunt create libere; n'au avut, însă, natura binelui (bunătatea neschimbată), fiind aceasta singură la Dumnezeu; omul, însă, în puterea libertății sale, poate s'o deplinească, așa că cel rău după dreptate se va pedepsi, fiindcă prin păcat s'a făcut rău; iar omul, cel bun după faptele sale bune, după dreptate cu bine va fi răsplătit, pentrucă el din libera sa alegere n'a călcat întru nimic voia lui Dumnezeu. Infrumusețat cu un dar natural (sufletul) și darul grației (Sf. Duh.), a fost omul nemuritor și să rămână în spiritul de ascultare al lui Dumnezeu (portio Dei). Prin păcat a căzut însă omul, în contra menirii sale (drept pradă) morții, pentrucă noi nu suntem creați pentru moarte, ci murim din propria noastră vină. Libera noastră volnță ne-a nimicit pre noi." (Orat. c. 11).

4. *Readucerea noastră la legătura primă cu Dumnezeu e cu puțință și folositoare:* „Noi trebuie să ajungem iarăși în posesia a ceea ce am avut și am pierdut, adecă reunind sufletul cu Sf. Duh și astfel să ne reunim cu Dumnezeu. (Orat. c. 15). Aceasta e posibil fiecăruia prin Dumnezeu" (Logos) „care S'a născut luând trup omenesc" și prin Sf. Duh, care se revărsă în om (Orat. c. 15. 20). Profeții ni-au vestit, că corpul deodată cu sufletul se va îmbrăca în vestmântul ceresc al nemuririi. Acela, însă, care e gol (prin păcat), poate iarăși să ajungă la această podoabă (Orat. c. 20.) Care a fost odată învins, poate iarăși să învingă, dacă alungă cauza morții, păcatul" (Orat. c. 15.). „Mori pentru lume și renunță la nebulie, vizază lui Dumnezeu și prin recunoașterea Aceluia lapădă-te de nașterea veche (de omul cel vechiu)." (Orat. c. 11.).

5. *Învățătura despre Înviere e un articol de credință.* „Și noi credem, că după isprăvirea tuturor lucrurilor, vor învia toate corpurile și anume pentru scopul de a aduce pe toți oamenii la judecată. Judecătorul va fi singur Dumnezeu Ziditorul. Și dacă voi (păgânii) ne țineți pre noi de guralivi și măscărici, aceasta nu ne importă, pentrucă noi, bazați pe acest motiv (pe cuvântul și puterea lui Dumnezeu), am crezut. Că precum eu n'am existat înainte de a mă naște și n'am știut cine voi fi ci am existat numai în substanța materiei de carne (adecă, în materia naturii omenesci), așadar, după ce eu știu, că n'am fost și știu că prin naștere sunt, — tot asemeni voi fi eu, după ce m'am născut și prin moarte nu mai sunt și nici odinioară nu voi mai fi văzut; și iarăși voi fi ca odinioară, când n'am fost și după aceea m'am născut. Și dacă focul îmi nimicește corpul și lumea stăpânește materia ticăloasă, dacă apele și mărilie mă înghițesc, ori sunt sfărțicat de animale, în tot cazul am ajuns în camera unui bogat stăpânitor. Numai cerșitorul și ateul nu cunosc aceste bogății; Dumnezeu stăpânitorul, însă, dacă voește, ne poate readuce în starea cea dintâi. (Orat. c. 6—2.).

6. *Părerii individuale ale lui Tațian despre suflet:* Privitor la nemurirea sufletului Tațian e neclar și incorect în expresiunile sale. El ține sufletul de nemuritor (athanaton) (Orat. c. 16.) și adăogă apoi, că sufletul în sine nu e nemuritor, ci muritor; se descompune cu moartea corpului și la înviere iarăși se reconstitue (Orat. c. 13.). Se pare, însă, că Tațian înțe-

lege aci destrucțiunea morală prin păcat, pentrucă sub „nemurire" înțelege el reunirea sufletului cu Dumnezeu și proprietatea vieții dumnezeiești prin Sf. Duh. Vecinica existență după înviere o învață clar, cu privire la sufletele bune și rele, — acelea în fericire, iar acestea în munci. (Orat. c. 13, 15, 16.)

Diavolii sunt ingerii cei căzuți, fără „excepție imateriali", adecă, n'au corp (sarckion); sunt însă corpuri spirituale (pneumatiki sinpaxis), „ca de foc, ca de aer". După natura lor ei nu mai au posibilitate de rentoarcere, fiindcă sunt strălucirea materiei și răutății (Orat. c. 15.), adică ei sunt personificația răutății; precum Logosul e strălucirea personală a Tatălui (Evrei 1, 4.).

Lupul din deal...*)

Organul de propagandă națională dela Brad, „Zărandul", în Nr. din 28 Noembrie publică o seamă de lucruri din județul Zărandului, cu privire la îmbușea la catolicismul pe Românii din acel județ, care altfel are 80 la sută Românii ortodocși.

Vom reproduce o seamă de desvăluiri, din coloanele acelui organ, pentru a le da în vileag: să le cunoască și cetitorii noștri, chiar și de dincolo de granița eparhiei Aradului. — Deci, cităm: „E vorba de *încuibarea unu catolicism agresiv în Spitalul din Deva, unde mai ales la chirurgie, nu vei găsi din întreg personalul mai mult de un român ortodox și unde mai ales, cele mai multe de cetățenie streină, plățile bine de stat, slidează și desconsideră credința ortodoxă, împănând toate saloanele bolnavilor cu crucifixuri și icoane catolice, toate cu inscripții strelne, — și unde un agent, fost călugăr franciscan vinde zilnic cărți, cari până și cele de rugăciuni au în preocupare și „rătăcirea" noastră, a ortodocșilor. Pentru ilustrare, dau aci textul unei rugăciuni, pe care o citea un bolnav ortodox dintr'o carte, pe care o primise dela o călugăriță și pe care am confiscat-o. „Fecioară, Tu care ai omicidat toate ereziile de pe întreg pământul, uită-te la sufletele amăgite prin înșelăciunea diabolească (adecă și a noastră a ortodocșilor) să se trezească din rătăcirea lor și să se întoarcă la unitatea credinței catolice", etc. și mai departe: „Noi, fiii Bisericii catolice române, Te rugăm a cere dela Sf. Duh, spre slava veșniciei Sale purcederi dela Tatăl și dela Fiul, belșugul darurilor Sale asupra fraților noștri despărțiți de noi (adecă a ortodocșilor români) pentru ca luminându-se prin harul lui să între iarăși în sânul bisericii catolice sub conducerea negreșelnică a părintelui Papa dela Roma." etc....*

„Cert e însă, că în acest spital țărânul român ortodox e batjocorit în chip detestabil, fiind pus fără să-și dea seama, în situațiunea de a-și defăima singur credința și legea strămoșească.

„Ba mai mult: provocările acestea și umilirea sistematică a Bisericii ortodoxe e patronată cu emfază de însăși conducerea Spitalului. Acolo s'a amenajat, cu bani scumpi, o capelă catolică despre care directorul spitalului zice, că e pentru călugărițe. În capela aceea însă servește în fiecare dimineață un preot catolic și asistă la slujbă nenumerate clangă țe șoviniste din oraș. Preotul ortodox a îndrăsnit odată, să facă în capela aceea un botez, căci pentru slujbele

*) Articol scris și cules mai înainte vreme, actual și astăzi

ortodoxe nu există nici odată vre-o sală curată. De atunci însă, când e în perspectivă vre-o slujbă ortodoxă, botez sau spovedanie, în capelă se spală podelele.

„Astfel, în spitalul de stat din capitala unui județ cu 80% ortodocși, bolnavii ortodocși sunt puși în situațiunea de a nu avea niciodată slujbă religioasă, pe când cei catolici au în fiecare zi.

„Pentru a arăta însă cât mai împede ținuta nejustificată a catolicismului din Deva, voi arăta și aceea că, la penitenciarul din loc, unde există o capelă ortodoxă, oricine va putea găsi odăjdile catolice alături de cele ortodoxe, pe care nici în urma repetatelor sfidări dela spital noi nu le-am îndepărtat și unde nimeni nu i-a împedecat să facă slujbe necesare pentru credincioșii catolici.”

Deocamdată cităm numai atât. Se vede, că mai era ceva de spus, jignitor pentru noi, căci articolul a fost *cenzurat în parte*.

Dăm de gol și noi aceste stări de lucruri, cu nădejdea, că se va afla cine să acționeze în cauză.

Și se mai jăluște foala dela Blaj de „intoleranță” ortodoxă? Povestea cu mielul din vale, care tulbură apa lupului din deal, e actuală, dureros de actuală.

Și va fi, până nu veți acționa, fraților zărândeni! La penitenciarul din Arad, celce scrie aceste știri a aflat, cu ani înainte vreme, aceeași situație. Și am rezolvat-o, printr'o simplă pofțire celui ce se cade, să-și ceară altă cameră. Și-am rămas cu paraculis ortodox. Și nu s'a făcut strungă 'n ceriu. Nici măcar v'un ponos, cât de mic.

Spiritul lui Horea, Cloșca și Crișan și-al lui Iancu, nu vă îndeamnă oare să treceți, dela jalbe, la fapte?

Se va găsi soluție și pentru spital. Dacă veți vrea și-o veți cere, căutându-o, dar nu așteptându-o numai dela alții!

Meditație la Evanghelia Cananiencii.

de Pr. Gh. Perva.

Înainte de descrierea întâmplării cu Cananeianca, dela Mat. 15, 21—28, se spune de către sf. Evanghelist, că Domnul Hristos stăluise de vorbă cu Fariseii, Cărlurarii și cu „mulțimea”. A avut cu ei discuții pline de amărăciune. Îl întrebaseră lucruri așa fără de rost, se arătaseră cu El, desigur, în așa măsură de îndărătnici, încât a fost silit să le spună în față: „Poporul acesta se apropie de Mine cu gura și Mă cinstește cu buzele, dar inima lui este departe de Mine”. (Mat. 15, 8). Era o dojană, adresată celor meniși să fie conduși și păstoriți în Biserica Lui, așa după cum cu all prilej, muștrase pe cei rânduși să păstorească.

Și-apoi, scârbit parcă de atâtă răutate și neînțelegere, părăsește părțile acelea, locuite de cei „chemăși” și „aleși”, și trece în „părțile Tirului și ale Sidonului”; adică în părțile locuite de păgâni. Aici îi lese în cale Cananeianca, de care se lasă rugat până ce ai crede că Domnul Hristos nu e îndurător de totdeauna. Așa după cum, însă, fiecare gest și privire a Lui, e învățătură și mântuire, așa și prin atitudinea de aci, e plin de înțelepciune. Se lasă rugat în așa chip, ca să deie ucenicilor învățătura aceasta:

— Dacă ea, — păgâna cu credință mare, care se roagă cu atâtă dârzenie, încât și voi vă înduioșați — primește cu așa zăbavă fărmături de mântuire, oare cât de anevoie vor primi-o aceia cari nu o cer nici cum? aceia, cari se numesc ai Mei?

— Dacă cel ce dă din mâini și cere ajutor, scapă dela înec cu așa greutate, cât de mult e sortit peririi cel care nu încearcă nimic pentru salvarea lui?!!

Și îi se asociază în mințe și întâmplarea scrisă de sf. Luca (13, 4) cu cei optsprezece inși, uciși de turnul din Siloam, deși nu erau cu nimic mai păcătoși decât ceilalți locuitori din Ierusalim.

După această învățătură dată, Mântuitorul se hotărăște să „lapede câinilor” pâinea, dospită și frământată pentru fii iubiți. Miluiește pe muierea Cananeiancă, aici în pământ străin, fiindcă acolo, de unde venia, din latura Iudeilor, nu l ceruse nimeni, nimic. Și El, doar era venit să dăruiască, să se atingă toți de „poala hainei Lui”.

Indurerat trebuie să fi fost Domnul în clipa, când a refuzat așa de categoric pe Cananeiancă. Se reedita, nu știu pentru a câtea oră, aceeași fugărire din partea a lor, Săi. „Intre ele Sale a venit, dar ai Săi nu L-au primit”.

Dar, întristat trebuie să fi fost și de data aceasta. Și cum n'ar fi, oare, oricare dintre noi? Să ai de pildă, o casă prevăzută cu tot ce trebuie unei familii pentru o iarnă tihnită, să fie de toate („Venii, că iată, gata sunt toate” Luc. 14, 17), și să nu vină nimeni, să nu dorească nimeni și nimic din agonisita ta. Adecă: nu nimeni, ci chiar ai tăi, cei din casă, aceia pe cari i-ai avut înaintea ochilor tot timpul cât te-ai ostenit la adunarea atâtor bunătați. Să ai mintea, inima și mâinile, pline de sfaturi și daruri binecuvântate, pline de: „fie fie precum vrei” și să nu zică nimeni: „Dă-mi” sau „ajută-mi”.

Tristă clipă! Tristeță, sortită a se repeta în veac Sf. apostol Pavel, desigur, într'o clipă tot așa de dureroasă, a trebuit să adreseze Corintenilor cuvintele acestea: „Plătiți-mi cu aceeași plată — vă vorbesc ca unor copii ai mei — lărgiți și voi inimile voastre!” (II, 6, 13).

Și noi, preoții, urmașii îndureraților de mai sus, am avut astfel de momente. Ori, dacă nu le-am fi avut, le putem avea, de bună seamă *Binefacerile preoșimii și ale Bisericii lui Hristos, așa dușmănite cum sunt, întrec cu mult jertfele și recunoștințele păstoriților*.

Fiule al lui Dumnezeu, înțelegându-ți întristarea care Te îndeamnă să treci în hotarul Tirenilor și Sidonenilor, cărora le va fi mai ușor la judecată decât Choroazimului și Betsaidei, Te rugăm, iartă-ne, că îndrăsnim a adăuga la muștrările Tale și pe acestea ale veacului nostru.

Creștini! Cereți! Luați-vă pâinile anume coapte pentru voi! Ocupați-vă locurile, căci vă pândesc Cananeienii!

Cereți și voi Cananeienilor. Voi cei din Tir și din Sidon. Cei dela răspântiile căilor: Păgânii. Grăbiți-vă! Intreceți chiar, pe creștinii înceți la pași, șovăielnici și ocupați cu de toate.

Da, da, betegilor, orbilor și ologilor, întreceți pe cei sănătoși și cu picioare bune. Numai să fie Casa plină”.

Despre ce să predicăm?

13 Februarie Dumineca Vameșului și a Fariseului. Cu purtarea de grijă și dușoșia unei mame, Sf. Biserică — începând cu ziua de azi — ne îndeamnă să fim cu îndoiță luare aminte la timpul postului ce se apropie. Glasul ei este glasul sănătății pentru cel bolnav sufletește, glasul de biruință pentru cel ce vor să declare război păcatului și diavolului.

Pentruca pregătirea pocăinței noastre în vederea biruinței să fie deplină, prin pilda de azi, Sf. Biserică ne arată ce anume trebuie să facem și de ce să ne ferim. Astfel, prin pilda fariseului care pentru mândrie a lost osândit, Mântuitorul ne face să pricepem că toată dreptatea și cucernicia noastră, de nu va fi întovărășită de smerenie, este fără nici o valoare înaintea dreptății divine.

Sunt mulți cari — ca și fariseul — se cred fără de păcat, nu văd în ei nici un strop de rău. Dar pot oare aceștia spune cu toată siguranța, că văd toate cele ce sunt într'ânșii? (1 Ioan 3₂₀ și 1₈) Cele ce noi nu le vedem, le vede El. Deci să nu ne mândrim cu dreptatea și cucernicia noastră. Chiar și săvârșirea numai a unui singur păcat înseamnă că disprețuim întreaga lege și pe cel ce a dat-o. (Iacov 2₁₀₋₁₁)

Noi cu toții umblăm pe marginea unei prăpășii și dacă n'am avea ajutorul lui Dumnezeu și îngerul lui păzitor, de mit de ori am fi căzut în adâncul acestei prăpășii deschise de păcat.

Să lăpădăm mândria cu care suntem obicinuți să cântărim faptele noastre și atunci multe ni se vor arăta schimbate. Acolo unde obicinuim să vedem numai lucruri strălucitoare și curate, vom ajunge să vedem și pete de murdărie. (Ezechiel 8₉₋₁₀). De vom săpa și noi peretele mândriei noastre și vom pătrunde intențiile și scopurile noastre cele mai ascunse, ne vom îngrozi de acel templu al păruții cucernicii căruia ne închinăm.

Noi ne-am obicinit a privi la virtuțile noastre în comparație cu viciile altora, ca și fariseul. Să încercăm însă să le comparăm cu virtuțile altora. Să comparăm de pildă, postul nostru cu al lui Ion Botezătorul, pocăința noastră cu a Vameșului, credința noastră cu a lui Avraam, iubirea noastră măcar cu a lui Pavel și atunci vom vedea abea micimea virtuților noastre și nu ne vom mai mândri cu ele.

Cât privește roadele trufiei omenești, n'avem decât să privim mai de aproape icoana zilelor noastre și vom vedea cum cei stăpâniți de această hidră cu multe capete, se lapădă de Hristos, își trădează țara, își vând onoarea și calcă în picioare tot ce au mai sfânt.

Putem spune apoi, că toată urgia zilelor noastre este din cauza mândriei. Ea a fost, este și va fi cauza răurilor de sânge și mărilor de lacrimi ce s'au vărsat și se vor mai vărsa în luptele dintre oameni. Mândria este chiar unica cauză și singura stavilă în calea păcii dintre indivizi și popoare.

Pentru a se schimba această situație suntem datorii — fiecare începând cu sine — să ne dăm silința să înțelegem cuvintele Mântuitorului, să ridicăm suferințele în atmosfera de smerenie a Vameșului, căci numai celor smeriți le dă Dumnezeu har.

Prin smerenia noastră nu vom face altceva, decât ne vom reduce la adevărata și reala noastră va-

loare. Să nu uităm, smerenia Evanghelică nu degradează, nu este o dejosire. Ne vom cunoaște pe noi înșiși și și cunoscându-ne, vom deveni capabili să privim și să vedem în adâncurile măririi strălucitoare a lui Dumnezeu. (Isaia 6₁₋₃).

Bibliografie

Pr. Ilarion Felea: *Critica erezel baptiste*. Pag. 98. Preț lei 35. Sibiu Tip. Arhidiecezană 1937. — Lucrarea Păr. Ilarion Felea îmbogățește literatura teologică ortodoxă. Și aceasta cu atât mai mult, cu cât P. C. Sa se ocupă numai de partea practică. Lucrările de sectologie de până aci ni-au dat mai mult istoricul sectei, combaterea practică fiind lăsată pe planul al doilea. Lucrată pe baza unei bogate bibliografii, în care locul de frunte îl ocupă Sf. Scriptură, P. C. Sa reușește să lumineze pe deplin învățăturile Bisericii Ortodoxe, arătând rătăcirile baptiștilor, pe cari le răstoarnă, pe baza citatelor din Sf. Scriptură. Lucrarea se împarte în 4 capitole: 1. Doctrina despre Cuvântul lui Dumnezeu; 2. Doctrina despre Mântuire; 3. Doctrina despre Biserică și Preoție; 4. Doctrina despre Botez și Cina Domnului, rămânând ca P. C. Sa să ne dea și combaterea celorlalte învățături ale baptiștilor. Cartea este de un real folos în mâna P. Cucernicilor Preoți, cari au de luptat cu sectele la sate, mai ales că P. C. autor a scris-o „pe front“, punând în practică tot ce susține în carte.

(Prof. T. Nădăban)

Pr. Il. V. Felea: *Dumnezeu și Sufletul în poezia română contemporană*. Cluj. 1937. Are 111 pag. Prețul Lei 40. — Publicată în seria „Cărțile Vieții“, editură a eparhiei Clujului.

Autorul ni-e bine cunoscut, chiar și din o alta recensie bibliografică de astăzi, din organul nostru. Tema, așa de interesantă în sine, ca și în înfățișarea espunerii ce o încadrează, e cel de al doilea element pentru a sublinia pe dreptate o hărnicie de preot. Autorul examinează opera poetică a 19 poeți în șir, ca și pe a altora împreună. Spune, că s'a mîrginit să fie numai un „colecționar“. Dar, chiar așa de ar fi, a făcut mult: prin relevarea celor ce a scris, subliniază valori morale în poezia românească, dă o lectură foarte folositoare și contribuie și la îndemnuri pentru afirmarea, tot mai largă și adâncă, a „spiritualului“ în cultura și'n simțirea românească. Subliniem, bucuroși, aceasta vrednicie așa de apropiată de slugirea la sf. Altar, spre cinstea ostănitului.

Cronică

Congresul cultural arădan, întrunit Dumineca trecută aici, și-a ținut cele două ședințe, potrivit programului ce am publicat. Conferința din ședința primă, a d. lui profesor Alex. Constantinescu, cu largi lămuriri despre „Supremația culturii românești la granița de Vest“, și a scăderilor noastre de moment, a fost, pe ici-colo și un aspru și bine meritat rechetitoriu. Celelalte cinci operate speciale, rezervate ședinței de după masă, deasemenea, au fost lucrate și înfățișate bine, dimpreună cu concluziile lor. Congresul a primit, cu însuflețire, concluziile prezentate. Și, în afară de aceasta putem semnala, concomitent, că ședința de după masă — care, de regulă, la asemenea

prilejuri e mai puțin împoporată — a prezentat un fenomen inversat. Ceeace, firește, e un element ce dă nădejde, că apucăm pe căile trezirii și ale demnității.

Congresul a votat o moțiune de identificarea sa cu propunerile raporturilor, avizând aceste propuneri, în atribuția unui comitet special, care a și fost ales pe loc, de a le executa și de a face necesarele intervenții la cece au de a contribui, cu munca sau cu banul lor, la realizarea acelor desiderate, menite în cele din urmă să refacă prestigiul cultural al Aradului.

Pentru acum, menționăm numai în general acest fenomen cultural și social românesc, arădian, pe care așa de minunat îl caracterizează și cuvântul din fruntea acestui fol, al P. Sf. Sale Părintelui episcop, ca președinte de onoare. Și nădăjdul că, în cele din urmă, la lumina intereseor și datorțiilor superioare de a activa în domeniul cultural, se vor mai astupa o seamă de prăpăstii, care ne-au diferențiat și distanțiat. Să dea Dumnezeu!

Și până atunci adăugăm, că operatele prezentate congresului, dinpreună cu decursul lui, vor fi publicate într-un număr special al revistei locale „Hotarul”. În dreptă de pe acum atenția cititorilor noștri asupra acelu număr, care va oferi — chiar și celor ce nu ar fi abonații acelei reviste — un material prețios de informare culturală. Numai de l-ar procura, ceeace ar fi foarte de dorit.

Seminarul Central din București și — a serbat în săptămâna trecută existența de un veac. Inaugurat la 2 Februarie 1838, el s'a afirmat întotdeauna în chip deosebit de norocos, sub aspect religios și național-cultural românesc. Mai ales dela 1901 încoași, când a primit, și în cele materiale — ca imobil și gospodărie — o întindere de mari proporții. Serbarea centenară obișnuită a fost cinstită cu prezența Sa, de Majestatea Sa Regele, de Patriarhul țării, de Ministrul Educației naționale d. I. Petrovici și mulți alții. Alături de serviciul religios îndatnat, s'au pronunțat rostirile remarcabile din mai multe părți, începând cu a I. P. Sf. Sale patriarhului Miron, P. C. Părinte P. Partenie, directul Seminarului și fost secretar general al Cultelor, ca și d. ministru al Educației naționale, apoi P. Sf. Nifon al Hușilor, în numele foștilor elevi. Toți au spus cuvinte cu adânc sens. La urma tuturor, ca o regală încununare a praznicului a grăit și Majestatea Sa Regele care, ca fiu de principe moștenitor, încă se închinase a paraclisul aceieiași școli dela care își avuse, la vremea sa, pe preceptorul Său, în persoana directorului de atunci. Inflorescă Așezământul; trăiască slugitorii și îndreptătorii lui!

Cuvinte regale de înaltă semnificație a rostit Majestatea Sa Regele, la serbarea centenară a Seminarului central despre rostul învățaturii religioase și despre Preoție. Le reproducem: „Astăzi această școală, care a fost menită să dea generații întregi de preoți, a trecut pe un plan nou: din ce în ce mai mult ea se îndreaptă înspre aceea idee de liceu confesional, lucru care, poate, în micul vechiu regat nu era necesar. Astăzi însă, într-o țară fără mărită și în care celelalte confesiuni au un număr mare de credincioși, avem nevoia de a ridica tinerețel nostru într-o școală obla-

dută de Biserică.

„Această reformă o cred cu atât mai utilă, cu cât ideea de a lua un copil din frageda lui tinerețe și a-i zice că va fi un bun preot, era o erezie.

„Preoția nu este numai un produs al învățaturii, ci este mai presus de toate un produs al credinței și al chemării sufletești. Nu înzădar, în învățăturile și dogmele Bisericii preoția este o taină; și taină trebuie să rămână, căci dacă ea nu este inspirată de puterea Celui de sus, preotul nici odată nu va fi un slugitor adevărat al Altarului.

„În această Școală se vor putea pregăti acele suflete și se vor putea desvolta menirile și chemările.” (după „Univ*.”)

Congresul internațional al celor fără Dumnezeu, ținut la Moscova, a adus următoarea hotărâre: Se primește propunerea de a se ținea congresu-ateist, la Londra, în a. 1938.

Dacă guvernul britanic nu ar admite ținerea Congresului, atunci el se va ținea în Olanda, ori Belgia, ori la Praga. Sovietele ordonancează, ca cheltueli pentru Congres, 150 000 ruble. Companiile de navigație sovietice vor transporta pe congresiști până la Londra, gratuit. Delegația sovietică va înmăna „steagul ateist” (un fel de diplomă) tuturor secțiunilor ateiste. Până acum Țările, care au dreptul la steagul ateist, sunt Spania și Mexic.

Inregistrăm știrea după revista „Slovo”, ca să se vadă: câtă îndărătnicie și jertfă depun Sovietele pentru detronarea ideii creștine, ceeace nu va reuși niciodată pe d'a'ntregul. (pr. A. C.)

Intrebări și mici răspunsuri

3. La umblarea cu sf. Cruce în ojun de Bobotează: a) Ce va lua preotul a'n sfintele vestminte? b) Va umbla pe jos? în sante? cu trăsura? în automobil? c) va umbla și în zilele precedente ajunului, cu riscul de a da de „uși închișe”? (Pr. P. T)

Răspuns: ad a) Va lua epitrahilul și felonul (sfita), indispensabile, minimal, și la alle slugiri. — ad b) E de preterat să umble pe jos, dacă nu-i prea mare enoria, sau nu-s prea distanțiate casele și dacă ajunge o zi pentru sfințirea caselor. Incolo nu e nici un motiv de a evita mijloacele de tracțiune, când sunt necesare. Umblarea pe jos cu demnitate și cu însoțitor cuvios, care să poarte vasul cu apa sfințită, va face la orice caz, mai bună impresie; — ad c) Numai ziua „ajunului” e rezervată pentru săvârșirea acestui act. Dar, dacă condițiile geografice și numerice dela punct. b) sunt de așa fel, că preotul nu și ar putea săvârși lucrarea în singură ziua ajunului, se va înțelege cu enoriașii, vestind în sf. biserică: în care zi și în ce vreme va cerceta una sau a la parte (sau străzi) din enoria sa

No. 176/1938.

CIRCULARĂ

către toate oficiile protopresbiterale și parohiale din Eparhia ortodoxă română a Aradului.

Cu finea anului 1937 se încheie periodul pentru care au fost aleși deputații Adunării eparhiale, astfel, — în conformitate cu dispoziția cuprinsă în art. 9 din Legea și în art. 178 din Statutul pentru organizarea Bisericii, — dispunem alegerea membrilor Adunării Noastre eparhiale pe un nou period de 6 ani, adică pe anii 1938 — 1943.

Normele de procedură pentru aceste alegeri sunt cuprinse în art. 30 — 75 din «Regulamentul pentru alegerea și constituirea organelor reprezentative și executive în parohiile protopopiatele și eparhiile din Patriarhia română», sancționat prin Înaltul Decret Regal No. 2994 din 27 August 1937.

I. Conform art. 32 și 33 din Regulament, Eparhia Aradului se împarte în 20 *circumscripții electorale*, cari împreună cu comunele aparținătoare lor, sunt următoarele :

1. *Circumscripția Arad*, cu 15 comune și anume : Arad, Arad-Bujac, Arad-Gai, Arad-Grădiște, Arad-I. Gh. Duca, Arad-Șega, Cicir, Cuvin, Ghioroc, Glogovăț, Măndruloc, Micălaca, Micălaca Nouă, Miniș și Sâmbăteni.

2. *Circumscripția Pecica*, cu 6 comune și anume : Nădlac, Pecica, Peregul Mare, Șeftin, Semlac și Turnu.

3. *Circumscripția Curtici*, cu 7 comune și anume : Andrei Șaguna, Curtici, Iratoș, Macea, Șofronea, Pilul și Vârșand.

4. *Circumscripția Chișineu*, cu 14 comune și anume : Adea, Chișineu, Cinteț, Colonia Crișan, Grăniceri, Mișca, Nădab, Pădureni, Șiclău, Șimand, Sinteț Mare, Sinteț Mică, Socolod și Țipari.

5. *Circumscripția Șiria*, cu 14 comune și anume : Agriș, Arăneag, Caporal Alexă, Comlăuș, Covăsiuți, Drauț, Dud, Galșa, Măderat, Măsca, Olari, Pâncota, Sf. Ana și Șiria.

6. *Circumscripția Ineu*, cu 14 comune și anume : Bocsig, Ineu, Ineu Colonie, Iermata, Mănerău, Mocrea, Moroda, Răpsig, Satu Mic, Seleuș, Șilindia, Zărând, Chier și Târnova.

7. *Circumscripția Cermeiu*, cu 11 comune și anume : Apateu, Berechiu, Cermeiu, Colonia Avram Iancu, Gurba, Moțiori, Șepreuș, Șicula, Șomoșcheș, Talpoș și Vânători.

8. *Circumscripția Buteni*, cu 13 comune și anume : Aldești, Cuied, Hodîș, Voivodeni, Bârșă, Berindia, Buteni, Chisindia, Joia Mare, Paulian, Păiușeni, Văsoaia, și Dieci.

9. *Circumscripția Șebiș*, cu 21 comune și anume : Camna, Iercoșeni, Luguzău, Nadăș, Tauț, Buhani, Dezna, Ignești, Laz, Miniad, Moneasa, Neagra, Prăjești-Donceni, Prunișor, Ramna, Reveliș-Cociuba, Roșia, Sălegeni, Șebiș, Slatina de Criș și Susani-Nădălbești.

10. *Circumscripția Gurahonț*, cu 23 comune și anume : Aciua-Poiana, Aciuța-Budești, Bonțești, Crocna, Dumbrava-Rostoci, Feniș-Valea mare, Gurahonț, Honțișor, Iosaș-Iosășel, Mădrigești-Ș. Buceava, Măgulicea, Mustești, Pescari, Pleșcuța-Gura văii, Secaș, Tălagiu, Vidra, Zeldiș-Saturău, Zimbru-Dulcele-Brusturesc, Almaș, Cil, Rădești și Vârfurile.

11. *Circumscripția Hălmațiu*, cu 25 comune și anume : Bănești-Cristești, Basarabasa-Brotuna, Bodești-Mermești, Brusturi, Ciungani, Dobroți-Leauți, Hălmațiu-Leștioara, Hălmațel, Ionești-Țărmure, Lazuri-Groși, Leasa, Lușoara-Vosdoci, Obârșia-Târnavița, Ociu-Ocișor, Poenari-Țohești, Prăvăleni, Rîșculița-Baldovini, Sârbi, Steia, Târnavă, Tisa, Țiulești-Valea mare, Tomești-Strâmba, Vața de jos și Vața de sus-Căzănești.

12. *Circumscripția Radna*, cu 30 comune și anume : Baia, Bătuța, Bârzava, Căpruța, Cladova, Conop, Corbești, Dumbrăvița, Govășdia, Giulita, Groși, Ilteu, Lupești, Milova, Monoroștia, Odvoș, Păuliș, Pârnești, Petriș, Radna, Roșia-Obârșia, Săliște, Săvârșin, Slatina, Soimoș, Șoroșag (Stejar), Timișești, Toc-Cuiaș, Troaș și Vărădia.

13. *Circumscripția Lipova*, cu 16 comune și anume: Alioș, Belotinț, Buzad, Chelmac, Chesinț, Chizdia, Comiat-Bogda-Sintar, Cuveșdia, Dorgoș-Varnița, Fibiș, Fiscut, Labașinț, Lipova, Pătârș, Șiștarovăț și Ususău.

14. *Circumscripția Birchiș*, cu 18 comune și anume: Bruznic, Lalașinț, Ohaba-română, Zăbalți, Băcăul de mijloc, Bata, Birchiș, Bulza, Căpălnaș, Căprioara, Groși, Ostrov, Pojoga, Sălciva, Țela, Valea-mare, Virismort, și Spata.

15. *Circumscripția Belinț*, cu 22 comune și anume: Babșa, Belinț, Brestovăț, Budinți, Checheș, Chizătău, Drăgoești, Ficătari, Hisiași, Hodoș, Ictar, Lucareț, Ohaba timișană, Șanovița, Șuștra, Teș, Topolovățul mare, Topolovățul mic, Crivobara, Paniova, Secaș și Vizma.

16. *Circumscripția Balinț*, cu 24 comune și anume: Balinț, Bara, Bethauzen, Cladova, Cutina, Dobrești, Fădimac, Gruni, Ierșnic, Lăpușnic, Leucusești, Mănăstur, Ohaba lungă, Părul, Răchita, Rădmănești, Remetea luncă, Târgoviște, Bunea română, Dubești, Pădurani, Topla, Coșteiu și Jabăr.

17. *Circumscripția Timișoara*, cu 38 comune și anume:

Bazoș, Bazoșul nou, Recaș, Becicherecul mic, Albina, Beregsău, Bucovăț, Cerneteaz, Chișoda, Colonia Crișan, Colonia I. Gh. Duca, Dubochi Nadăș, Fratelia A, Fratelia B, Ghiroc, Ghiroda, Giarmata, Herneacova, Ianova, Izvin, Moșnița, Parța, Remetea mare, Sânmihaiul român, Șag, Sălciva nouă, Stanciova, Timișoara-Cetate, Timișoara-Elisabeta, Timișoara-Iosefin, Timișoara-Fabrică, Timișoara-Mehala, Timișoara-Ronaț, Timișoara-Viile-Fabrică, Urseni, Utvin, Zenta nouă și Pobda.

18. *Circumscripția Vinga*, cu 25 comune și anume: Aradul nou, Bărăteaz, Bencecul român, Bodroglul nou, Bodroglul vechiu, Călacea, Felnac, Firiteaz, Guttenbrun-Zăbrani, Hodoni, Hunedoara timișană, Jadani, Mănăstur, Murani, Pișchia, Sănandrei, Sănnicolaul mic, Șangu, Satchinez, Seceani, Vinga, Vinga nouă, Zădărlac, Munari și Secusigiu.

19. *Circumscripția B. Comloș*, cu 17 comune și anume: B. Comloș, Beba veche, Beșenova veche, Cenadul mare, Checea română, Constanța (Lunga), Igrăș, Jimbolia, Lovrin, Nerău, Periam, Pesac-Biled, Pustiniș, Sănnicolaul mare, Saravale, Vălcani și Variaș.

20. *Circumscripția Sarcia română*, cu 6 comune și anume: Chișoros, Ecica română, Iancahid, Sarcia română, Toracul mare și Toracul mic.

În fiecare circumscripție se alege: un deputat din cler și doi deputați mireni (art. 30 din Reg.)

II. *Numele delegaților Consiliului eparhial*, numiți conform dispozițiilor Regulamentului, pentru alegerile deputaților din cler, — ținând seamă și de dispoziția din alineea ultimă a art. 33, — precum și pentru scrutiniul deputaților mireni, se vede în dosul acestei circulare, într-una cu circumscripțiile electorale și locurile centrale de alegere respective de scrutiniu.

III. În comunele cu mai mulți preoți, cond. of. par. se îndatorează a comunica tuturor preoților din loc circulara de față, având aceia să subscrie luarea la cunoștință a celor dispuse prin această circulară.

IV. Conform hotărârei Consiliului Central Bisericesc, candidaturile în mai multe cercuri deodată, fiind oprite, *candidații clerici și mireni* se vor pronunța precis, arătând în scris „Biroului electoral eparhial”, cercul electoral la care se hotărăsc să-și mențină candidatura.

Pe lângă acestea pentru efectuarea alegerilor și pentru mai bună știință decretăm următoarele:

A. Cu privire la alegerea deputaților din cler.

V. 1. Termenul pentru alegerea deputaților din cler se stabilește pe *Martți în 22 Martie 1938*, la orele 10 a. m. Despre ziua de alegere preoțimea se informează din foaia oficială și din această circulară.

2. Candidaturile trebuiesc depuse, în scris, la „*Biroul electoral eparhial*”, cel mai târziu până inclusive la 2 Martie 1938 (art. 42 din Reg.)

3. Drept de alegere au toți preoții și diaconii ort. rom. locuitori pe teritoriul respectivei circumscripții, cari sunt în funcțiune, ori în deficiență, sau pensionați și cari sunt cuprinși în lista stabilită de acest Consiliu eparhial și trimisă delegatului eparhial, precum și — în copie — oficiului parohial din parohia centrală pentru întrunirea colegiului electoral.

4. Pentru a se compune colegiul electoral, se cere să fie prezenți majoritatea absolută a tuturor alegătorilor din circumscripția respectivă. La cazul dacă n'ar fi prezenți ma-

joritatea absolută a alegătorilor, se va proceda conform dispoziției art. 46 din Regulament și se va convoca colegiul pe noul termen de: Marți, în 5 Aprilie la ora 10 a. m.

5. Absentarea numai în două cazuri e justificabilă, adică: în caz de boală dovedită, ori funcțiuni indispenzabile în ziua de alegere.

6. Alegerea se face cu *aclamațiune*; ori cu *vot secret*, prin buletine stampilate cu sigilul oficial (art. 49 din Reg.)

7. Pentru cazul când la despuierea scrufiniului s'ar afla că numărul buletinelor nu corespunde cu numărul votanților, art. 50 din Reg. se completează, respective se pune în acord cu dispoziția cuprinsă în art. 62 din Reg. (inea al. 6) și anume: „*Dacă s'ar întâmpla să fie mai multe sau mai puține voturi decât numărul celor ce au votat, votarea se anulează și se procedează imediat la o nouă votare.*”

B. Referitor la alegerea deputaților mireni.

In general.

VI. Conducătorii oficiilor parohiale se îngrijesc ca Adunările parohiale extraordinare pentru alegerea deputaților Adunării eparhiale mireni, să se convoace atât în matre și filiale, *cu 8 zile mai înainte de alegere* (conf. art. 8 din Reg.), adică Duminică în 20 Martie 1938.

VII. *Adunările parohiale extraordinare* pentru alegerea deputaților mireni, se vor ținea pretutindeni *Duminică în 27 Martie 1938* și — neadmițându-se nici o amânare (art. 58 din Reg.), — *alegerea se va efectua la această dată, oricare ar fi numărul membrilor prezenți.*

Alegătorii din filiale votează în comunele matre.

VIII. În parohiile vacante, administrate de preoți din alte parohii, — fiindcă aceștia nu ar putea deschide și prezida Adunarea extraordinară electorală deodată în amândouă comunele administrate de dânșii, Adunarea parohială extraordinară electorală, — în comuna administrată provizor, — se va ținea: *Duminică în 3 Aprilie 1938*, de sine înțeles că și această Adunare, *trebuie a se convoca cu cel puțin 8 zile mai înainte* (conf. art. 8 din Reg.)

IX. *Scrutiniul* alegerilor deputaților mireni se stabilește pe ziua de: *Sâmbătă în 9 Aprilie 1938*, la ora 11 a. m.

In special.

X. 1. Candidaturile pentru demnitatea de membri mireni ai Adunării eparhiale, trebuie a se depune, în conf. cu dispozițiile art. 55 și 56 din Regulamentul în vigoare, la „*Biroul electoral eparhial*”, cel mai târziu *până inclusive la 6 Martie 1938*, cu aceea, că pe lângă actele înșirate în art. 56 din Reg. candidații vor mai anexa și următoarele:

a) Declarație că nu sunt francmasoni și nici membrii ai vre unei alte asociații oculte asimilate francmasoneriei;

b) Că sunt cununați după rital și în biserică ortodoxă; și

c) Că nici soția și nici copiii nu sunt etorodocși, sectari ori aconfesionali.

2. Pentru înlesnirea actului alegerii, trimitem un exemplar de sumar pentru fiecare Adunare parohială electorală.

3. Alegerea este publică, cu *vot nominal*, dar — la cererea în scris a 20 alegători prezenți, — *va fi secretă cu buletine* stampilate cu sigilul oficial (art. 61 și 62 din Reg.)

4. Preoții n'au voie să voteze în aceste Adunări electorale.

5. Aclamațiunea nu este permisă, precum nu este permis a vota unul în locul și în numele altuia, prezent sau absent.

6. În sumar să se inducă precis și corect locul și ziua, apoi ora începerii și a terminării votării.

7. Numele candidatului pe care-l votează alegătorii, să se scrie în sumar întreg, corect și citeț, iar semnele detto și “ ” nu sunt permise; voturile indicate cu astfel de semne, precum și voturile date pentru alte persoane, decât cari au depus candidatura (conf. art. 60 din Reg.) *nu se vor considera.*

8. Votarea care se va începe îndată după terminarea serviciului divin, să se continue până ce votează toți alegătorii prezenți, iar după ce au votat cei prezenți, lista votanților *se mai ține deschisă 1/2 oră*, — (în analogie cu alinea 4-a din art. 49 a Regulamentului) — pentru a se prezenta și vota și alți alegători îndreptățiți procedându-se în conformitate cu art. 59 din Regulament. După trecerea termenului de așteptare fixat, votarea se încheie expunându-se precis la sumar *ora încheierii.*

9. După încheierea votării se totalizează voturile, ori se despoaie scrutiniul, (conf.

art. 61 și 62 din Reg.) și astfel se stabilește și se proclamă rezultatul votării, care se trece la sumar, pe care îl subscrie președintele și membrii biroului și i-se aplică stampila parohiei.

Dacă bărbații de încredere, sau chiar numai unul dintre ei n'ar ști scrie, numele lor îl poate scrie și secretarul, dar această împrejurare trebuie vădită, prin aceea, că se va însemna apriat în sumar: cine a scris pe cei neștiutori de carte.

10. Pe sumarul astfel încheiat, se pune sigilul parohial (art. 64 din Reg.) și — împreună cu o copie certificată după lista membrilor Adunării parohiale, — se pune într'un plic, sigilat în fața Adunării parohiale, numai decât după terminarea actului de alegere. Sigilarea să se facă prin imprimarea (apăsarea) sigilului pe ceară roșie, (sau cu tinctură) astfel și la așa loc, ca deschiderea plicului să nu se poată întâmpla fără spargerea sau vătămarea sigilului. Pe plicul astfel sigilat *în loc de adresă să se scrie: „Sumarul Adunării parohiale electorale pentru alegerea alor 2 membri mireni în Adunarea eparhială din parohia”*, apoi să se predea unuia dintre bărbații de încredere cu însărcinarea, ca pe ziua de scrutiniu stabilită în punctul IX să-l prezinte personal delegatului, în locul central al scrutiniului. Dacă acest membru ar fi împiedecat, este datoria oficiului parohial a se îngriji, ca sumarul să-l ducă la scrutiniu celalalt bărbat de încredere.

11. Acela care va primi sumarul pentru prezentarea la scrutiniu, să fie expres îndatorat a-l și prezenta delegatului eparhial, în timpul și la locul destinat pentru scrutiniu și dacă ar ajunge mai înainte de ora fixată pentru scrutiniu, *să nu se depărteze*, ci să aștepte acolo sosirea delegatului, pentru că altfel voturile respectivei comune rămân neconsiderate, lucrarea Adunării parohiale e iluzorie și călătoria bărbatului de încredere e zadarnică.

XI. Conducătorul oficiului parohial în calitate sa de președinte al Adunării par., are dreptul și datoria, să facă atență Adunarea electorală și pe bărbații de încredere, dacă ar observa vreo neregularitate în timpul alegerii și să lumineze acești factori, despre dispozițiile în vigoare, în chestiunea alegerii de deputați mireni,

Dacă cu toate observările lui, factorii de sub întrebare ar perzista în desconsiderarea dispozițiilor în vigoare, referitoare la alegerile de deputați mireni, atunci conducătorul of. par. are datoria, ca pe calea oficiului protopopeșc, prin raport amănunțit, să încunoștințe despre aceasta Consiliul eparhial.

Neîmplinirea acestor îndatoriri, constituie pentru conducătorul of. par., delict disciplinar, conf. art. 99 din Regulamentul în vigoare.

Peste tot, toate persoanele cari fac parte din cadrele constituției noastre bisericești, săvârșesc delict disciplinar, dacă — fie din neștiință, fie din rea voință, — contribuiesc la iregularități față de actul de alegere sau de scrutiniu al deputaților și în măsura culpei lor, vor avea să sufere pedepsele disciplinare, stabilite prin Regulamentul disciplinar în vigoare, cari li se vor dicta din partea forurilor competente.

Oficiile protopresbiterale și parohiale, de asemenea sunt responsabile pentru comunicarea la timp și efectuarea corectă a celor dispuse în această circulară și în Regulament.

XII. Delegații eparhiali sunt poftiți a-și împlini misiunea lor în sensul celor de mai sus și în special în conformitate cu art. 44—52 și 66—72 din Regulament, având a înainta Consiliului eparhial sumarul colegiului electoral (cler) și al colegiului de scrutiniu (mireni), în *curs de două zile după terminarea acestor lucrări*.

Dispozițiile cuprinse în acești art. ai Regulamentului prin aceasta le complectăm cu următoarea dispoziție, — bazată pe Regulamentul fost anterior în vigoare și anume: „Dacă vreun delegat eparhial este împiedecat să-și îndeplinească însărcinarea, el este obligat să raporteze Consiliului ep. despre aceasta, *telegrafic, cu cel puțin 24 ore înainte*, restituind deodată și adresa despre delegarea sa, — cu toate anexele ei”.

Dacă în ziua fixată pentru colegiul electoral al clericilor și pentru despuiarea scrutiniului mirenilor, cei prezenți constată că până la ora fixată pentru întrunire, delegatul eparhial nu s'a prezentat, spre a prezida alegerea, respective despuiarea scrutiniului, atunci aceste lucrări se vor face sub prezidenția preotului din localitate sau a celui mai bătrân dintre bărbații de încredere prezenți.

Noul președinte va desemna în coînțelegere cu colegiul un secretar și doi membri, cari împreună vor forma biroul colegiului electoral ori de scrutiniu și va îndeplini toate formalitățile cerute de Regulament cu privire la alegerea deputatului din cler, respective la despuierea scrutiniului mirenesc din respectiva circumscripție.

Despre aceasta se va face mențiune specială, în sumarul ce se va dresa.

Arad, din ședința plenară a Consiliului eparhial, ținută la 11 Ianuarie 1938.

† Andrei
Episcopul Aradului.

CONSPECTUL

delegaților Consiliului eparhial, pentru alegerea deputaților clerici și mireni la Adunarea eparhială din Arad, pe anii 1938-1943.

No. crt.	Nr. comunelor	Numele Circum-scripției	Locul central de alegere a deputaților din cler și de scrutinii pentru deputații mireni.	Delegați pentru alegerile	
				preoțești	mirenești
1	15	Arad	Traian Vațian, protopresbiter Arad		
2	6	Pecica	Ic. Stavr. Dr. Gh. Ciuhandu cons. ref.	Preot Ioan Popescu paroh Pecica	
3	7	Curticiu	Petru Marșieu pp. Chișineu	Zenobie Brădean paroh Curticiu	
4	14	Chișineu	Dimitrie Muscan pp. cons. ref.	Petru Marșieu ppop. Chișineu	
5	14	Șiria	Ic. Stavr. Mihai Păcățian cons ref.	Aurel Adamoviciu ppop. Șiria	
6	14	Ineu	Ioan Georgia reviz. ep.	Mihai Cosma ppop. Ineu	
7	11	Cermeiu	Mihai Cosma pp. Ineu	Cornel Ursuțiu paroh Șepreuș	
8	13	Buteni	Sava Seculin cons. ref.	Ștefan Lungu ppop. Buteni	
9	21	Șebîș	Ștefan Lungu ppop. Buteni	Ioan Bogdan paroh Șebîș	
10	23	Gurahonț	Ștefan Bogdan ppop. Hâlmagiu	C-tin Lazar ppop. Gurahonț	
11	25	Hâlmagiu	C-tin Lazar pp. Gurahonț	Ștefan Bogdan ppop. Hâlmagiu	
12	30	Radna	Aurel Adamoviciu ppop. Șiria	Procopiu Givulescu ppop. Radna	
13	16	Lipova	Procopiu Givulescu ppop. Radna	Traian Cibian ppop. Birchiș	
14	18	Birchiș	Traian Cibian ppop. Birchiș	Moise Bordoș paroh Birchiș	
15	22	Balinț	Ioan Trifu ppop. Balinț	Iosif Goanță ppop. Balinț	
16	24	Balinț	Iosif Goanță ppop. Balinț	Ioan Trifu ppop. Balinț	
17	38	Timișoara	Dr. Ștefan Cioroianu ppop. B. Comloș	Dr. Patrichie Țucra ppop. Timișoara	
18	25	Vinga	Alexandru Bocșianu, ppop. Vinga		
19	17	B. Comloș	Dr. Patrichie Țucra ppop. Timișoara	Dr. Ștefan Cioroianu ppop. B. Comloș	
20	6	Sarcia-română	Ioan Baloș paroh Toracul mic	Gherasim Andru ppop. Sarcia rom.	

Arad, din ședința plenară a Consiliului eparhial ținută la 11 Ianuarie 1938.

† **Andrei**
Episcopul Aradului

Informațiuni

Doi ani de episcopat, pe scaunul episcopesc dela Arad — după cei de arhierie la Oradea — a împlinit P. Sf. Sa Părintele episcop Andrei, în ziua de „Întâmpinarea Domnului”. Aniversarea aceasta, pe care o tâlcuim la alt loc al organului nostru, o înregistrăm act, cu titlu de cronicari, ca pe o manifestație petrecută spontan, care, poate, tocmai de aceea a prilejuit un contact de familiaritate și de intime comunicări din partea P. Sf. Sale pentru cei prezenți, cu privire la rosturi îndeplinite și la gânduri de activitate în viitor, cari nu se trimbăază. Atâta, totuși, credeam că putem comunica peste îngrădirea discreției, strigând și noi:

Intru mulți ani, Stăpâne!

Comuna bisericească Drăgoești, (jud. Timiș-Torontal) a primit, prin bunavoiața d-lui fost prefect Dr. Dimitrie Nistor, din „Fondul Cultural” județean, în scopul renovării bisericii, frumoasa sumă de 80.000 Lei. Înregistrăm și mulțumim.

„Specificul românesc unit” — seria noastră cu acest titlu, o suspendăm deocamdată, rămânând ca cele 2—3 articole, următoarea să le redăm eventual numai în broșura ce o scoatem, dimpreună cu a le articole în aceeași notă de lămurire față de cece s'au constituit în disidenți față de sufletul românesc.

Schimbări în cler: Prin strămutarea C. Sale preotului Ioan Moș dela Zimbru la Socodor, la parohia Zimbru (protopopiatul Gurshon) a fost numit ca administrator parohial C. preot Nistor Șandru, introdus deja în parohie.

Poșta Redacției și Administrației

P. C. Părinți N. Crișmariu și I. Nicorescu. Manuscrisele sunt la mâna redacției. Li se dă atenție și urmare, după posibilitatea cadrelor revistei. „Coordonarea” scrisului colaboratorilor între olaltă și în coloanele de tipar, nu însemnează izolarea preloaselor colaborări, pe cari le reprezentați și le prețuim, noi și cititorii. Dar, nici chiar „redacția” nu le poate face pe toate, cum le ar vrea.

Ceie au orice fel de publicații de făcut în organul eparhial — în afară de articole și informații pentru foaie, — să le trimită exclusiv pe adresa „Administrației” și cu indicarea pe plic a numelui părintelui Gh. Popa, Arad, Str. Eminescu 18. Altmintea publicările pot suferi întâzieri.

Tot așa să se ceară rectificările de adrese și tot ce se ține de abonamente și altele de acest fel, — nici decât însă dela Redacția foii, care are alte treburi de făcut.

Nr. 889/1938

Comunicat

Se aduce la cunoștința celor interesați că examenele de capacitate a candidaților la preoție în Eparhia Aradului se vor ține în 28 Februarie 1938 și

în zilele următoare, în sala de ședințe a Consiliului eparhial.

Petițiunile se vor înainta aici până la 22 Februarie a. c. însoțite de următoarele acte: 1. Extras de botez, 2. Diploma de bacalaureat, 3. Absolutor teologic, 4. Certificat de moralitate dela parohul domiciliului.

Arad în 4 Februarie 1938.

† Andrei, Episcop

Nr. 658/1938.

Comunicat

Invităm pe Cucernicii preoți cari îndeplinesc vre-o funcțiune în administrația civilă (preș. comis. nimerimare; consilier în comisia interimară a Muniicipiului sau județului) să Ne comunice pentru a Ne pronunța asupra lor, conform art. 28 din Regulamentul de procedură disciplinară bis.

Arad, 29 Ianuarie 1938.

† Andrei Episcop.

Nr. 37/1938

Comunicat

În chestiunea arhivelor noastre școlare confesionale de școală primară, reclamate de autoritatea de stat pentru școlile sale, se aduce la cunoștință, pentru șlire și orientarea celor în subordine bisericească hotărârea P. Ven. Consistor mitropolitan, după, care: „arhivele fostelor școli confesionale, fiind un patrimoniu al Bisericii, ele trebuie să rămână pentru totdeauna în proprietatea și posesiunea bisericii”. Se vor preda numai registrele școlare de absenți și de clasificațiuni.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 25 Ianuarie 1938

† ANDREI Episcop.

Concurs

Conform rezoluțiunii Ven. Consiliu eparhial ort. rom. din Arad Nr. 7681/1937, se publică concurs pentru alegerea de preot la parohia de cl. III. Bulza.

Venite:

- Una sesiune parohială și intravilanul de 1/2 Jug.
- Stoile legale.
- Întregirea dotației dela stat, pe care parohia nu o garantează.
- Locuință în edificiul Școlii confesionale.
- Indatoriri:
- Preotul va catehiza la școala primară, fără altă remunerație și va plăti impozitele după beneficiul său.

Recurenții, cu încuviințarea protopopului, se vor prezenta în sf. biserică, pentru a face cunoștința credincioșilor.

Cererile de concurs însoțite cu documentele necesare și adresate Consiliului parohial din Bulza, se vor nainta în timpul concursului Ven. Consiliul eparhial din Arad.

Consiliul parohial.

În înțelegere cu: Traian Cibian
protopop.